

forkastedes, idet 24 stemte for, 137 imod.

Ændringsforslag nr. 806, oprindelig stillet af finansministeren, af denne taget tilbage, men derefter optaget af Glensgård (FP), forkastedes, idet 15 stemte for, 146 imod.

Underændringsforslag nr. 808 og ændringsforslag nr. 807, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Til § 40. Bevægelserne på statens formue- og kapitalkonti.

Ændringsforslag nr. 915-919, ændringsforslag nr. 809 og ændringsforslag nr. 920 og 921

vedtoges uden afstemning.

Til § 42. Tekstanmærkninger

Ændringsforslag nr. 810-814 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 815 vedtoges med 82 stemmer mod 78.

Ændringsforslag nr. 816 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 817 vedtoges med 87 stemmer mod 74.

Ændringsforslag nr. 818-824 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 825, oprindelig stillet af finansministeren, af denne taget tilbage, men derefter optaget af Glensgård (FP), forkastedes, idet 15 stemte for, 146 imod.

Ændringsforslag nr. 826 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 957 vedtoges med 87 stemmer mod 14; 59 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 827-830 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 831 var taget tilbage.

Ændringsforslag nr. 956 vedtoges uden afstemning.

Tillæg til § 23. Finansministeriet.

Ændringsforslag nr. 832-834 vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Hermed er afstemningen om ændringsforslagene slut. Jeg foreslår, at behandlingen af finanslovforslaget standses, og at lovforslaget henvises til fornyet behandling i finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Forklaringen herpå er, at der har været en fejlafstemning. Sagens videre behandling stilles herefter i bero.

Den sidste sag på dagsordenen var:

2) Anden behandling af lovforslag nr. L 64:

Forslag til lov om en midlertidig formueafgift af visse pensionskapitaler m.v.

(Fremsat 17/11 82. Første behandling 23/11 82. Betænkning 13/12 82).

Der var stillet 24 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Lykketoft (S):

Socialdemokratiet er tilfreds med de ændringsforslag, der er stillet af ministeren, og som er en konsekvens af den aftale, der er indgået mellem regeringspartierne og socialdemokratiet om den videre beskatning på dette område.

Ændringsforslagene betyder først og fremmest, at den midlertidige formueafgift alene vedtages for 1983, og forliget har jo så den målsætning, at der med opkrævning allerede fra 1984 - hvis det teknisk overhovedet er muligt - gennemføres en afgift på en over-

[Lykketoft]

skydende realrente i pensions- og forsikringsordningerne . . .

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg må bede om, at vi kan få ro i salen.

Lykketoft (S):

. . . et system, som vedvarende vil indbringe midler til statskassen, indtil vi varigt får bragt markedsrenten ned til inflationen plus 3½ pct., og i den periode vil inddrage den forrentning, man vil opnå af traditionelle fordringer i pensions- og forsikringsordninger ud over inflationen plus 3½ pct. Ved førstebehandlingen gav jeg netop udtryk for på socialdemokratiets vegne, at vi ønskede denne udgang på sagen, og at vore vilkår for at stemme for den midlertidige formueafgift var, at den blev afløst af en realrentebeskatning, og det er det, der er blevet udmøntet i aftalen med regeringspartierne.

Vi lægger megen vægt på denne sag. For det første fordi den som bekendt har været en meget central sag i dansk politik gennem lang tid og haft en mildt sagt mærkværdig gang i de enkelte partiers stillingtagen. Socialdemokratiet er vel nok det parti, som mest konsekvent har forsøgt at fastholde en linje, ikke fordi vi partout ønsker en ny beskatning, men fordi vi erkender, at skal vi nogen sinde få styr på konsekvenserne statsfinansiel og fordelingsmæssigt af det højrenteproblem, vi har i øjeblikket, og de skattefrie renter, der tilskrives i pensions- og forsikringsordningerne, så er det nødvendigt med en vedvarende beskatning af denne art, så længe den høje rente eksisterer.

Det er klart, at med det forlig, der er indgået, vil socialdemokratiet medvirke til, at statsfinanserne forbedres allerede i 1983 med 4 mia kr. Det gør vi ikke specielt for regeringens skyld, det gør vi, fordi der er perspektiver i denne aftale af den art, vi har ønsket, og det gør vi, fordi det er muligt på dette område og kun på dette område at tilvejebringe en finanspolitisk forbedring, en statsfinansiell forbedring, uden at det samtidig er en finanspolitisk stramning, der skader beskæftigelsen og skader reallønnen, sådan som en lang række af de forslag, der er blevet taget stilling til ved de forudgående afstemninger, har været udtryk for.

Socialdemokratiet er tilfreds med, at man for den midlertidige formueafgifts vedkommende som sagt for det første tilstræber, at den alene virker i 1 år, for det andet tager kommunernes pensionsforsikring for deres tjenestemænd ud af loven, idet det ville indebære nogle højst ejendommelige skævheder mellem kommuner, der tilfældigvis havde forsikret selv, og kommuner, der havde gået over Kommunernes Pensionsforsikring.

Endelig er vi tilfredse med, at vi har den aftale med regeringspartierne, at skulle det blive tilfældet, at vi blev nødt til i fællesskab at udskyde ikrafttræden af det varige system til opkrævning første gang i 1985, så skal vi alene beskatte de rentebærende fordringer med formueafgiften, vi skal fritage aktier, indeksobligationer og fast ejendom. Det er et meget væsentligt punkt for os med hensyn til en eventuel videreførelse af den midlertidige afgift, men selvfølgelig specielt i det varige system. Det, vi gør her, er ikke alene et spørgsmål om at forbedre statsfinanserne på en fornuftig måde, det er også et spørgsmål om at få den finansieringsreform for boligbyggeriet, der blev vedtaget i foråret, til at fungere, og det er også et spørgsmål om at få den interesse, pensions- og forsikringsinstitutionerne måtte have i en aktiv investering i erhvervslivet til gavn for beskæftigelsen også dér, forstærket ganske væsentligt. Vi har været meget tilfredse med at konstatere i de allerede forløbne få dage siden aftalens indgåelse, at for boligfinansieringsreformens vedkommende har virkningerne været prompte og kraftige, netop som vi havde forudset det, og det betragter vi som en meget væsentlig konsekvens af den indgåede aftale.

Gammelgaard (KF):

Ved førstebehandlingen sagde jeg som grundelse for at gennemføre regeringens forslag om en formueafgift på pensionsopsparingen for det første, at landet er blevet bragt i en katastrofal økonomisk situation. Derfor er det, ud over de omfattende offentlige besparelser og den stramme indkomstpolitik, nødvendigt, at midlerne i pensionskasser, forsikringsselskaber m.v. og på skattebegyndte opsparingskonti i banker og sparekasser bidrager til nedbringelse af underskuddet på statsfinanserne.

[Gammelgaard]

For det andet: pensionsopsparingsens realværdi skal bevares, og det sker gennem den bekæmpelse af inflationen, som regeringens økonomiske politik, derunder formueafgiften, er udtryk for.

For det tredje: eftersom regeringens indkomtpolitiske foranstaltninger også omfatter tjenestemændenes pensioner, er det rimeligt, at også andre pensionsordninger bidrager til den økonomiske sanering.

Vi må konstatere, at ingen anden afgiftsform end formueafgiften kan gennemføres så hurtigt. Og fremskaffelsen af de 4 mia kr. i 1983 er et centralt led i nedbringelsen af statsunderskuddet.

Under førstebehandlingen af vort forslag her i tinget og under det videre udvalgsarbejde måtte vi endvidere konstatere, at der ikke kunne skaffes flertal for formueafgiften, end ikke for 1983, medmindre der blev indgået et forlig med socialdemokratiet om realrentebeskatning. Dette forlig er så, som det fremgår af den aftale, der er vedhæftet udvalgsbetænkningen, indgået. Jeg vil gerne her fremhæve nogle væsentlige punkter i den aftale, som regeringspartierne og socialdemokratiet er blevet enige om.

Der er skabt ro og tryghed om pensioner, specielt dem, der er tegnet før 1. januar 1984. Det hedder direkte i aftalen:

»De fire regeringspartier og socialdemokratiet, som er enige om denne aftales gennemførelse og om at skabe tryghed om pensionsbeskatningen, er derfor også enige om ikke herudover at medvirke til nogen yderligere afgifts- eller skattelovgivning vedrørende pensionsopsparing, der er sket inden 1. januar 1984.«

Realrentebeskatningen gælder kun afkast af investeringer, der foretages efter 1. januar 1983. Der er altså tale om nyplaceringer og genplaceringer.

Der ligger i den ordning, der er valgt, en meget stærk tilskyndelse til aktive erhvervsinvesteringer derved, at bl.a. investering i aktier er fritaget for beskatning. Der sikres en realrente på 3½ pct. Det svarer til de sidste 30 års realrente i gennemsnit, og det er noget meget væsentligt også at få fastslået.

Endelig, udviklingen med hensyn til de private pensionsordninger, altså realrenten plus inflationsdækningen, svarer til udviklingen hvad angår tjenestemandspensionerne.

Herefter må jeg fastslå, at selv efter den beskatning, som nu vedtages, vil pensionsopsparing stadig være den bedste måde at sikre sig en økonomisk tryk alderdom på.

Vi anbefaler vedtagelsen af de stillede ændringsforslag og forslaget som helhed, som det derefter kommer til at se ud, og altså den aftale, som er indgået mellem regeringen og socialdemokratiet.

Anders Poulsen (V):

Ved denne andenbehandling kan der være grund til at udtrykke tilfredshed med, at der er opnået bred politisk tilslutning til denne del af regeringens økonomiske politik. Det er endda en nødvendig og dermed væsentlig del af den samlede politik. For det første på grund af de uheldige virkninger på bl.a. renteniveauet fra det uhyggeligt store statsunderskud, som den tidligere regering efterlod. Disse virkninger er velkendte af alle. Det er uheldige virkninger, som bl.a. medfører et renteniveau, der klart er hæmmende for investeringer, produktion, beskæftigelse, eksportindtægter m.v. En nedsættelse af renten betinger, at statskassens underskud reduceres, hvortil dette lovforslag medvirker.

For det andet må det siges at være naturligt og rigtigt at hente penge til statens kasse fra pensionskasserne, idet det samtidig er nødvendigt, at kapitaltilvæksten i pensionskasserne nedsættes, hvis der skal være produktionsmæssig dækning for disse formuer og deres fremtidige forbrugsmuligheder. Dette er for resten også i pensionsopsparernes interesse på længere sigt.

Udhulingen af pensionernes værdi er naturligvis ikke i disses interesse. Regeringens økonomiske politik er et godt værn imod dette. Det forlig, der er indgået i forbindelse med denne lovgivning, og hvorpå disse ændringsforslag hviler, medvirker på god måde til denne stabiliseringspolitik.

På den baggrund kan venstre tilslutte sig denne lovgivning og de stillede ændringsforslag.

Når det er sagt, vil jeg gerne føje til, at det er uden glæde, at vi medvirker til loven, forliget og ændringsforslagene. Vi havde naturligvis hellere set, at den økonomiske situation ikke var så barsk, men vi erkender de forudsætninger, hvorunder vi arbejder, og dermed

[Anders Poulsen]

forliget, og vi erkender dermed også lovens absolutte nødvendighed.

På dette grundlag kan venstre anbefale lovforslaget og de fremsatte ændringsforslag til vedtagelse.

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

SF er meget enig i, at der skal flyttes penge fra pensionskasserne over i statskassen. Vi er bare ikke enige i den måde, det kommer til at foregå på efter det fremsatte lovforslag. Vi mener, at formuebeskatningen rammer skævt, efter hvordan man har placeret penge, og vi tror ikke, at det er formuebeskatningen, der har gjort, at kurserne på indeksobligationerne er røget drastisk i vejret. Det er de 2 formål, vi gerne vil have tilgodeset, og de er altså ikke tilgodeset ved lovgivningen.

Men nu er der så lavet et betænkingsbidrag om, at formuebeskatningen skal efterfølges af en realrentebeskatning. Vi synes, at den realrentebeskatning, der er kommet ud af det, ser ud til at være lidt bedre end udkastet. Vi mente dog, at man skulle beskatte hele renten – det har været vores udgangspunkt for debatten – og vi mener nok også, at den variable beskatning kan have ulemper, fordi den sikrer en realrente efter skat på 3½ pct., hvor indeksobligationerne stadig væk har en realrente på 2½ pct. Selv om kursen er kommet op på omkring 70, er vi meget utilbøjelige til at tro, at den kommer op i et leje, hvor det virkelig vil være til gavn for byggeriet.

Jeg sagde under førstebehandlingen, at vi ville stemme imod lovforslaget. Det var nok lidt forargelsen, der løb af med mig, for jeg var virkelig meget forarget over, at socialdemokratiet vil hjælpe regeringen igennem med dette, og at man ville indgå forlig med en regering, der laver så drastiske nedskæringer som det, vi har set, især her i de sidste dage.

Den forargelse har jeg stadig væk. Jeg synes ikke, at socialdemokratiet burde være gået ind i et forlig med en sådan regering, og hvis vi kunne have væltet regeringen ved at stemme imod, ville vi have fastholdt det. Nu vil vi godt tilkendegive, at vi ønsker en beskatning, om end med en anden struktur, men at vi ikke vil gå imod det, fordi vi netop går ind for beskatningen, men er kede af, at

socialdemokratiet har hjulpet regeringen igennem med den.

Om ændringsforslagene kan jeg sige, at det jo mest er teknikaliteter. Det eneste, der sådan set er indhold i, er dér, hvor kommunernes pensionsforsikringer fritages; det synes vi er udmærket.

Wilhelm (VS):

Jeg vil gerne først takke de 3 efterfølgende ordførere, som har tilladt bytte i rækkefølgen.

Forslaget om en formueafgift har vi haft lejlighed til at kommentere før. Vi er tilhængere af, at der gøres noget ved pensionsordningers andre ordningers meget store privilegium, der ligger i skattehenstanden. Men som jeg også tidligere har sagt, synes vi ikke, at regeringens afgift af formueafkast er den rigtige måde. Vi har fremsat vores eget forslag, men det kan vi se nu ikke har nogen chance i denne situation. Vi kan ikke støtte regeringens forslag om en formueafgift for 1983.

Forliget indeholder jo andre ting end dette, og det er jo dér, det er nok så spændende. Vi har nu fået et parti, som kan sige om sig selv, at det ikke lover noget som helst. Men det kan det ikke engang holde. Man har aftalt for al fremtid og imod alle løfterne en permanent såkaldt realrentebeskatning. Det er en ganske anderledes løsning end den, VS har foreslået.

Jeg vil ikke nægte, at der i et samfund med en permanent inflationær økonomi kan være grund til at tage højde for inflationen, især når det gælder langsigtede økonomiske dispositioner. Det har vi for længst indrettet os på, når det gælder boligfinansiering og huslegeberegning, og det er selvfølgelig ikke helt ubegrundet, at det også kan komme på tale med hensyn til pensionsopsparinger. Men både at sikre inflationsdækning og at give en ubeskattet realrente mener vi ikke at der er nogen som helst rimelig begrundelse for. Jeg vil godt strække mig så langt som til at sige, at man burde overveje en inflationsdækning, der ikke bare gik efter pristallet, men netop fordi det er pensionsformål, og netop fordi det må måles i forhold til, hvad slutlønningerne er, og hvad i det hele taget indkomstniveauet er for folk i erhvervsituationen på det tidspunkt, hvor pensionsyd-

[Wilhelm]

serne udløses, skulle der måske pristalsreguleres efter lønudviklingen. Til gengæld for en sådan sikring måtte vi finde, at enhver yderligere forrentning inddrages fuldt ud. Der skal ikke gives både i pose og i sæk. Det virker i mine øjne ligefrem voldsomt provokerende, når man ud over en inflationssikring vil tillade en skattefri realrente på nu 3,5 pct. – i socialdemokratiets oprindelige udkast på 2 pct. – i en situation, hvor lønindkomsterne viser realnedgang.

Forligspartierne påstås at have lovet hinanden, at de ikke vil skærpe beskatningen ud over det nu aftalte, når det drejer sig om pensionsordninger indgået inden 1. januar 1984. Jeg tror, at dette løfte vil vise sig at have samme værdi som regeringspartiernes valgløfte om overhovedet ikke at røre pensionsordningerne, de løfter, man fremsatte, før man besteg taburetterne.

Jeg tror, at nødvendighedens lov inden længe igen vil tvinge en hvilken som helst regering til at foretage et reelt indgreb over for det privilegium, der ligger her. Derfor er der også grund til at holde debatten i live, til trods for det forlig, der nu er indgået.

Det er nok tænkeligt, at når realrentebeskatningen i princippet én gang er indført, så vil det være næsten umuligt at få lavet en ganske almindelig indkomstbeskatning, som vores forslag gik ud på. Men det er ikke holdbart, at opsparing til pensionsformål skal sikres en realvækst på 3,5 pct. ubeskattet, mens lønindkomster gennemgår realfald på 2–3 pct. årligt. Det er ikke holdbart, at de første 3,5 pct. realrente skal være skattefri, og hr. Gammelgaard har jo da i hvert fald ret på dette punkt: det svarer til, at de sidste mange, mange års pensionsprivilegium overhovedet ikke ville være berørt, for da har realrenten ligget på gennemsnitlig disse 3,5 pct. Det er selvfølgelig heller ikke holdbart, så vidt vi kan se af forligsteksten, at alle pensionsordninger, der er oprettet inden realrentebeskatningen træder i kraft, helt skal fritages, indtil midlerne genplaceres, og det vil sige i op til 10–15 år.

Dette forlig fjerner ikke det privilegium, disse ordninger har haft skattemæssigt, og det bringer ikke penge i kassen af nogen betydning i forhold til, hvad en rimelig beskatning kunne gøre, og derfor vil dette forlig ikke stå uantastet ret længe.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Hr. Wilhelm gjorde sig skyldig i en misforståelse af det beslutningsforslag, socialdemokratiet har fremsat, og som også har været udgangspunktet for os i forhandlingerne.

Der er nemlig ikke nogen realitetsforskel af betydning mellem rækkevidden af den realrente, der garanteres efter den tekniske metode, socialdemokratiet foreslog i oktober, og det, som nu er aftalt. Efter aftalen beskatter man hele den effektive rente, sådan at man inddrager, hvad der måtte være af realrente ud over 3,5 pct. Efter vores oprindeligt foreslåede teknik beskattede man med $\frac{3}{4}$ det af realrenten, der lå ud over 2 pct. Det ville også efterlade et sted mellem 3 og 3,5 pct. efter skat.

Så man skal altså passe på ikke at gøre sig skyldig i samme fejltagelse, som Morgenavisen Jyllands-Posten gør i dag, og sige, at socialdemokratiet har bevæget sig fra at ville garantere en realrente på 2 pct. til nu at medvirke til en på 3,5 pct. Vi har hele tiden ønsket, at den realrente, der blev tilbage, var godt og vel 3 pct. Det har vi ønsket, fordi man kan vise, at hvor reallønnen ikke bevæger sig særligt, vil en realrente på 3 pct. give en dækning på lang sigt, der nogenlunde modsvarer en tjenestemandspension, hvis man indbetaler et bidrag, der svarer til 15 pct. af lønnen. Det vil imødekomme de rimelige forventninger, folk måtte have haft, dengang de indgik aftalerne om overenskomstmæssige pensioner. Sagen er nemlig den, at dengang vi faktisk havde en realrente på et sted mellem 3 og 3,5 pct., var der jo ikke nogen, der diskuterede store pensionsprivilegier her i landet.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Ja, jeg kan fuldt ud bekræfte det, hr. Lykketoft sagde heroppe. Hr. Lykketoft har skam ret, når man ser det i forhold til beslutningsforslaget. Men når hr. Lykketoft så fortsætter med at sige, at det har vi hele tiden ønsket, så må det igen bero på svigtende hukommelse, for i månederne april–maj 1982, som det kom frem under debatten her den 26. maj 1982 angående en skattereform, arbejdede skatteministeren med en beskatning

[Bernhard Baunsgaard]

af hele renten på mellem 40 og 50 pct. Det giver slet ikke dækning i en inflationstid til, at der bliver en realrente på $3\frac{1}{2}$ pct. tilbage. Det er tvivlsomt, om der bare kunne blive 2 pct. tilbage.

(Kort bemærkning).

Wilhelm (VS):

Jeg ved ikke rigtig, hvad hr. Lykketofts korrektion skulle til for, for jeg har på intet tidspunkt sagt det, han vender sig imod, eller ment det, han vender sig imod.

Vi har ved tidligere lejligheder diskuteret socialdemokratiets forslag, og dér har jeg vendt mig imod, at man ikke inddrog hele den overskydende rente ud over den realrente på 2 pct., der lå i det. Men jeg har da hele tiden været klar over, at det gjorde man netop ikke, man tog kun de 75 pct. Det giver altså den forskel – hvis vi endelig skal pinde det ud – at hvis realrenten er $3\frac{1}{2}$ pct., så vil man efter det nuværende forlig også få en realrente efter skat på $3\frac{1}{2}$ pct., mens man efter socialdemokratiets skitse ville have fået en realrente efter skat på knap $2\frac{1}{2}$ pct. Den forskel er der. Hvis man tror, at realrenten bliver meget større, så bliver der et eller andet balancepunkt, der ligger lidt højere.

Jeg mener ikke, at jeg har misforstået det eller udtalt noget som helst, der kunne antyde en misforståelse, så jeg synes, at korrektionen var ganske overflødig – måske ikke for Jyllands-Postens vedkommende, men i hvert fald for mit vedkommende.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jeg beklager, hvis jeg misforstod hr. Wilhelm. Det tror jeg nu også at der var andre der gjorde. Det eneste anliggende, jeg havde, var at få præciseret, hvad socialdemokratiets position havde været før, og hvad den var nu.

Til hr. Bernhard Baunsgaard vil jeg gerne sige, at det, der jo har optaget også den tidligere socialdemokratiske regering i disse mange tekniske overvejelser om, hvordan man løste det her problem, var, om man kunne kombinere en beskatning af den fulde rente med et system, der garanterede en vis realrente, omkring de 3 pct. Der er mange forskellige tekniske løsninger på det. Ingen har

været færdigbearbejdet i de forhandlinger, vi har haft lejlighed til at føre, men det vil være velkendt, at Thorkil Kristensen-udvalget har indtil flere løsninger på problemet i sin betænkning, og det, der nu er aftalt, er en af dem.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Ja, jeg skal bestemt ikke bestride, at socialdemokratiet i denne sag ligesom i raketsagen har slået adskillige kolbøtter og også arbejdet med 45–50 pct. beskatning, har arbejdet med en formueafgift og er endt i en realrenteafgift. Det skal jeg på ingen måde bestride.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Hr. Lykketoft for en kort bemærkning; derefter vil vi søge at vende tilbage til ordførrækken.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Der er 2 grunde til, at socialdemokratiet har arbejdet med forskellige modeller i denne sag. Den ene grund er, at det er et teknisk uhyre kompliceret problem, som der kun findes én eneste rigtig løsning på. Den anden grund er, at vi forgæves og vedvarende har søgt at finde en fælles platform med det radikale venstre.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Nationalbanken har meget tidligt foreslået en realrentebeskatning. Socialdemokratiet har været ude i alle mulige hjørner og kanter for at undgå denne beskatning, som Nationalbanken meget rigtigt siger nemt kan klares, fordi det drejer sig om ca. 700 forskellige skatteydere i dette tilfælde, og derfor er det ikke så kompliceret. Men naturligvis er det umuligt for os at gå ind på så forrykte forslag – ja, undskyld, at jeg er nødt til at karakterisere dem sådan – som når man vil beskatte den nominelle rente, og når man vil komme med en formueafgift. Det er umuligt, hvis man vil bevare et gran af saglighed.

Glistrup (FP):

[Glistrup]

Finansministerpartiets ordfører fremførte den undskyldning for de 3 store regeringspartiers massive vælgerbedrageri i denne sag, at det var et uhyggelig stort statsunderskud, den forrige regering efterlod. Herved bragte han sig på linje med det, som medierne er flydt over med igennem de sidste par måneder, og hvor der ikke er én eneste journalist, der har været så hæderlig, at han i kongerørgelsen for denne genopretterregering har kunnet spørge: ja men hvad er dog det for noget med det uhyggeligt store statsunderskud, som den forrige regering har efterladt sig? Partiet venstre har stemt ja til samtlige 88 seneste finanslove, til samtlige underskud, der har været på disse 88 finanslove i træk. Så kan man dog ikke anstændigvis sige, at det er de andres skyld.

Men hvad er der så om snakken? Ja, hvis vi skal bevæge os i realiteternes verden, så er det således, at vedtagelsen af dette forslag vil føre til, at finanslovens underskud falder fra 148 mia kr. til 144 mia kr. Det er selvfølgelig meget morsomt, at der står 144 i stedet for 148, men vi ved jo alle sammen, at inden der er gået et år, står der, med den eftergivenhed, der præger denne regering, 160 mia kr., og for 1984 står der 190 mia kr. Så altså det dér med, at man i den grad massivt skulle svigte sit hovedvalgløfte for at få nedsat et underskud fra 148 mia kr. til 144 mia kr., går ikke.

Nu ved jeg godt, at i den kosmetik og parfume, som man fra regeringens side plejer at drysse ud over finanslovtallene, taler man kun om halvdelen af det virkelige underskud som et underskud, men det bliver underskudet jo ikke mindre af. Regeringen vil altså nu, når man skal tale regeringens sprog, ved vedtagelse af det her få nedsat det uhyggeligt store statsunderskud fra 73 mia kr. til 69 mia kr. Når vi skal sammenligne det med socialdemokratiets 1. september-oplæg, som sagde 70 mia kr., så har vi simpelt hen forklaringen på det her: man er så forvildet inde i Christiansborgs irgange, ellers kunne man ikke komme ned under socialdemokratiets tal. En socialdemokratisk regering havde gennemført en finanslov med 70 mia kr. i underskud, når man taler i dette forkrøblede sprog, som de partier nu anvender, når de beregner underskud. En firkløverregering ville have ført det ud i 73 mia kr. i underskud, og så er det for at komme lige under, at man nu skal til at pine og plage landets pensionister af hensyn

til egen prestige. Det er den eneste grund, regeringen har haft til at gå ud i denne kæmpemæssige pensionistplyndring, men der er ikke nogen medier, der gider at gøre opmærksom på, hvordan det forholder sig, for de skal bare rose denne regering og på alle mulige måder sige: ih, hvor gør den det dog godt. Sandheden fortier man ganske og aldeles ud over det ganske land.

Det, som interessen jo nu er blevet drejet over på, er ikke bare den midlertidige beskatning, som statsministeren udsendte erklæringer om til CDs landsmøde, eller hvor han nu sendte dem hen. Det er den permanente aftale, man har indgået. Der må man i hvert fald rose hr. Heinesen, for han har sagt noget rigtigt om det: den indbringer ikke nogen Nobelpris i litteratur. Men den kan nu alligevel bruges i litteraturundervisningen. Når eleverne skal have belyst Esaias Tegnér's udtalelse om, at »det dunkelt sagte er det dunkelt tænkte«, så kan jeg dårlig tænke mig nogen bedre illustrationstekst end punkt 3, 2. afsnit, i aftalen mellem regeringen og socialdemokratiet. Man kan få enormt meget sjov ud af, hvad det betyder, at der skal tilstræbes en afbalanceret afgiftsbelastning under hensyntagen til de samfundsmæssige virkninger, og hvordan det skal indarbejdes i, hvad der er af operative bestemmelser i øvrigt i denne aftale. Det kan virkelig blive noget, som jeg tror at hr. Heinesen har ret i ikke ubetinget vil medføre en fredspris fra Nobel-Instituttet eller det norske storting, hvem der nu uddele den. Tværtimod kan jeg se en bunke krige, der er lagt an deri.

I øvrigt er det ikke særlig begavet. Der er de operative ting; man forlader det, der trods alt kan siges at være en enkel og klar måde at gøre det på, nemlig ved en formuebeskatning, som er administrativt gennemførlig, nogenlunde retfærdig, og kaster sig ud i noget, som kun kan give anledning til skatte-spekulationer og fiduser og alverdens forskellige administrationsbesværligheder og uretfærdigheder, nemlig den såkaldte realrentebeskatning. Og bedre er det jo ikke blevet af, at man er kommet og har sagt: ja men nu skal den skat være på 100 pct. Altså, hvis man ser væk fra den samfundssolidaritetstemning, der var i England i begyndelsen af 1940'erne, så kan jeg roligt garantere, at beskatningsprocenter på 100, som er det, vores regering nu er gået ind for, er noget, som i

[Glistrup]

allerhøjeste grad vil medføre modreaktioner fra de skattepligtige. De vil, når de er kommet hen på året, i august-september, eller hvornår de er fiffige nok til at finde ud af, at de er inde under beskattningen, have al mulig motivering til at lave alskens forskellige krumspring.

Man forsvarer sig med, at man skulle have et nogenlunde stort bundfradrag, nemlig en realrente på 3,5 pct. Man kan sige, at hvis man går tilbage til Frode Fredegods dage og tager gennemsnittet for tiden siden Frode Fredegod og op til nu, så er 3,5 pct. måske nok et gennemsnit, men det er så inderlig uinteressant, når vi i øjeblikket opererer med realrenter på 7-8-9-10-11, som der er tale om i vor tid. At man eventuelt over en meget lang historisk periode, hvis man afgrænser den tilstrækkeligt, kan nå frem til de 3,5 pct., er særdeles uinteressant.

Man har lavet en formulering, som i praksis nok skal føre til beskæftigelse af i hvert tilfælde nogle tusinde mennesker ved skrivebordene, nemlig at afgiften i princippet alene skal påhvile afkast af ny- og genplaceringer, der har fundet sted efter 1. januar 1983. Alt det med at få arbejdet sig hen til, hvad der ligger i begrebet genplaceringer, er noget, som ganske klart vil føre ud i nogle enormt store vanskeligheder.

Så har man fundet på at ville nærme sig fredsprismodtagerens store ønskemål, nemlig at man skal til at fritage indeksobligationer, og hr. Lykketoft var så glad over, at indeksobligationer stiger i pris. Ja, hvis man siger, at de, der går ud og maler grønne striber på vejene, får skattefrihed, så ville grøn maling stige i pris. Man kan få alt til at stige i pris i dette land, hvis man siger, at der er skattefrihed, hvis man specielt investerer i det pågældende objekt. Det er en kunstig ordning, som under alle omstændigheder bider sig selv i halen.

Det, der er det centrale, er, at der ikke er nogen som helst samfundsøkonomisk grund til, at man fra samfundets side skal være unneutral i retning af, om folk vælger indeksfinansiering eller traditionel finansiering. Jeg kan se masser af tilfælde, hvor man foretrækker den ene finansieringsform fremfor den anden, både på debitor- og på kreditor-siden, men at man fra lovgivningsmagtens side skal komme og sige, at nogle obligationstyper, der får renten beregnet på én må-

de, nemlig indeksberegningssmåden, skal behandles anderledes end dem, der får renten beregnet på en anden måde, nemlig det traditionelle fastrentepincip, som vi har haft i dansk realkredit, siden kreditforeningerne startede for 132 år siden, er ikke noget, der kan være nogen som helst fornuftig begrundelse for. Men det åbner selvfølgelig op for alverdens fiduser med omplaceringer og flytten om på midlerne, kursspekulationer osv. Derfor er den undtagelse, som skal gælde for indeksobligationer, særdeles umotiveret.

Det samme gælder i øvrigt de 2 andre undtagelser, hvoraf den ene vel baner vej for fondsocialismen, som vi så i regeringens investeringsfremmeprogram, nemlig at nu skal disse pensionskasser ud og købe mange flere aktier. Det er fuldstændig forfejlet at tro, at den omstændighed, at pensionskasserne måske vælger at købe nogle flere aktier, på nogen som helst måde gavner erhvervslivet, for så skal der bare være nogle andre, der køber statsobligationerne. Derfor må de, der hidtil har købt aktier, nu flytte deres investeringer over i statsobligationer, når skattelovgivningen for deres vedkommende er neutral, hvad enten de køber statsobligationer eller de køber aktier.

Den eneste måde, man kan styrke dansk erhvervsliv på, er ved at sørge for massive offentlige besparelser, som kan finansiere enormt store skattelettelser. Man kan gøre lige, hvad man vil i denne verden, man kan ikke opnå at få noget som helst, der fortjener navnet genopretning af dansk økonomi, uden at det er kæmpemæssige skattenedsættelser, der skal være målet. Da dette forslag går ud på en skatteforøgelse og navnlig er et brohoved for, at man i de kommende år ved at dreje på paragrafskruerne kan få endnu større skatteforøgelser, så er det helt oplagt, at ved tredjebehandlingen stemmer fremskridtspartiet imod dette forslag.

(Kort bemærkning).

Anders Poulsen (V):

Hr. Glistrup kunne naturligvis ikke modstå fristelsen til, traditionen tro, kunne man næsten sige, at overspille tingene meget.

Hr. Glistrup plukkede en ganske enkelt ting ud af mit første indlæg, dette med statsunderskuddet, og dimensionerede det ganske voldsomt op. Jeg forsøgte faktisk i mit første

[Anders Poulsen]

indlæg netop at understrege sammenhængen i dette, at det var et led i regeringens mere langsigtede økonomiske politik. Jeg tror ikke engang, at hr. Glistrup vil benægte, at den indkomstramme, regeringen har spillet ud med, netop på den lange sigt har en meget gunstig indflydelse. I denne indkomspolitik er det lovforslag, vi behandler her, såmænd et meget naturligt led, nemlig i den rækkefølge, at når indkomspolitikken virker, så er der slet ikke mere til beskatning, så er der ingen problemer mere i det lovforslag, vi behandler her. Men det overså hr. Glistrup tolt og overspillede altså sit indlæg, jeg mener ganske gevaldigt, jeg mener også på en ikke særlig relevant måde.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Jeg overså ikke noget som helst i regeringens økonomiske politik. Jeg har siddet nat efter nat og studeret med lup, om der dog ikke kunne findes noget positivt i denne regerings politik, så havde der været noget, havde jeg nok fundet det, men det er der altså bare ikke.

Det, man taler om, regeringens indkomspolitik, hvad går den ud på? Ja, den går ud på, at vi må regne med, at Danmark fortsat kommer til at ligge på en inflation på 9-10 pct., hvor udlandet ligger på 6-7 pct., og hvor regeringens rentepolitik foreløbig er gået ud på, at når renten er faldet 3 pct. i udlandet, så er den kun faldet med 1 pct. i Danmark. Derfor er det, hvis denne regerings skatteforhøjelsespolicy får lov til at køre videre, sandsynligt, at realrenten i Danmark vil være 9, 10, 11, 12 pct. i de kommende år. Det er facit af regeringens politik, fordi regeringen ikke forstår den eneste fundamentale sammenhæng, som kan begrunde en indkomspolitik, nemlig at der skal kæmpe-mæssige modsvarende skatenedsættelser til. Har man ikke det, så er indkomspolitikken et plageri og en sadisme uden noget som helst fornuftigt indhold.

Jeg overså ikke noget. Jeg er desværre fuldt beredt på, at denne regering kører Danmark mod bankerotafgrunden med ekspres-fart.

Stubbkjær Pedersen (CD):

Der har i de seneste uger, måneder og år været skrevet og sagt mange ting om det forslag, vi nu behandler. Det har betydet, at der har været stor usikkerhed omkring pensionskasser, livsforikringsselskaber m.v., en usikkerhed, der i høj grad har skadet den private opsparing. En af de ting, der i hvert tilfælde er opnået gennem aftalen med socialdemokratiet, er, at denne usikkerhed nu ophører. Der er skabt ro og klarhed omkring pensionsopsparingen. Kommende selvpensionister ved, hvad de har at rette sig efter.

For centrum-demokraterne har det også været særdeles vigtigt, at bortset fra den nu meget midlertidige formueafgift skal den kommende beskatning i princippet kun gælde nyttegninger og genplaceringer. Der kommer dermed ikke til at ske nogen betydelig ændring i de aftaler, der allerede er indgået, og som er indgået i tillid til gældende lovgivning, og det anser vi for meget væsentligt.

Vi har også været med til at presse på for at få de erhvervsaktive investeringer pillet helt ud af beregningsgrundlaget for den kommende beskatning, nemlig investeringer i erhvervsliv, byggeri og indeksobligationer. Selv om vi i dag først har lovforslaget til anden behandling og det altså ikke er vedtaget endnu, har vi set, at specielt for indeksobligationer har det allerede haft stor positiv betydning. Det vil ikke alene spare staten for adskillige millioner kroner, det vil muligvis også sætte noget mere byggeri i gang. Hr. Glistrup nævnte noget om valgfrihed. Netop det faktum, at indeksskurserne nu ryger op, giver jo netop en reel valgfrihed mellem indeksfinansiering og traditionel finansiering. Det er klart, at hvis kurserne ligger omkring 50, så er der ingen valgfrihed.

Men jeg bliver nødt til at sige, at på trods af disse positive ting har vi i CDs folketingsgruppe haft meget vanskeligt ved at acceptere denne aftale; der skulle adskillige gruppe-møder til. Men når vi nu alligevel alle accepterer den, så er det, fordi vi erkender, at det provenu, som afgiften, skatten, giver, er nødvendigt, for at regeringens samlede økonomiske genopretningspolitik skal lykkes, hvilket forhåbentlig vil betyde, at den beskatning, vi nu her altså siger ja til, om nogle år måske ingen eller næsten ingen effekt får, fordi vi ganske enkelt får et lavere renteniveau.

Jeg vil godt sige, at centrum-demokraterne var klar over, at det kostede meget, at det

[Stubbjær Pedersen]

var dyrt at få den nye regering, men vi anser det for særdeles vigtigt, at vi har denne regering og dermed får mulighed for at vende den økonomiske udvikling, vi er inde i. Jeg må da give hr. Glistrup ret i, at vi alle sammen har et medansvar for den udvikling, men det gør det bare ikke bedre.

På denne baggrund vil vi stemme for forslaget med de af ministeren stillede ændringsforslag.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Det var rystende at høre fra hr. Stubbjær Pedersen, at CD virkelig har gennearbejdet det her på adskillige gruppemøder. Man kunne have forstået det, hvis det var en skæver, man var kommet til at slå i en glad julefrokoststemning, men hvis man virkelig har tænkt sig om med hensyn til dette i CDs gruppe, så lades alt håb jo ude.

Man siger så smukt, at kommende selvpensionister ved, hvad de har at rette sig efter. Der er jo ingen, der tror, at kommende selvpensionister forstår en lyd af det Heinesenske dokument, der optræder som bilag til betænkningen. Nej, kommende selvpensionister ved, hvad de har at rette sig efter, nemlig at de ikke kan stole en tusindedel af en bybdøjt på CD, venstre og konservative, som de hidtil har troet var dem, der var barrieren mod, at de blev udsat for denne skatteplyndring. Derfor ved kommende selvpensionister, at de ikke, som den parlamentariske deling er i øjeblikket, skal lade sig fange i den slags fælder, som selvpensionsordninger er. Man skal holde op med pensionsopsparing og i stedet for gå over til DMK-leasing, og hvad man nu ellers kan finde af frynser rundt omkring. Der er også andre, der anbefaler sig med det ene eller det andet til faget henhørende.

Og så det andet, at man nu skulle have reel valgfrihed. Reel valgfrihed vil sige, at man får den samme beskatning, hvad enten man køber normale obligationer eller man køber indeksobligationer. Den reelle valgfrihed, markedskræfterne, undergraves, når man giver en bestemt obligationstype – andet er det jo ikke – særlige skattebegunstigelser sammenlignet med andre obligationstyper.

(Kort bemærkning).

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Det er klart, at det er svært for CD lige pludselig at lave den kovending, som CD har lavet, og derfor skal alle mulige argumenter selvfølgelig også hives frem. Men jeg synes nok, inden det bliver alt for rørende, at vi lige skal have indrømmet, at man kender vilkårene fremover, men hvad hjælper det, hvis man ikke kan opsigte sin pensionsordning? Dér, hvor der er indgået kollektive aftaler, kan man jo ikke bare opsigte dem. Hvad har CD tænkt sig at gøre ved det?

(Kort bemærkning).

Stubbjær Pedersen (CD):

Det, vi har brugt mange gruppemøder på at diskutere, var ikke det tekniske indhold af den beskatning, som vi jo ikke kender endnu. Det, vi her har til anden behandling, er en formueafgift, og der er lagt nogle rammer for, hvordan en fremtidig beskatning skal være. Det har vi ikke diskuteret ret meget, for det kender vi ikke ret meget til endnu. Det får vi forhåbentlig mange diskussioner om. Det, vi har brugt lang tid på, var, om vi overhovedet skulle sige ja til det her, om landets økonomiske situation var af en sådan art, at det var nødvendigt. Vi kom til den konklusion, at det var nødvendigt, og vi sagde ja.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg er enig med de ordførere, der har været inde på det principielle, om vi skal have en beskatning af de meget høje rentetilskrivninger, der for øjeblikket og aktuelt er i pensionskasser og forsikringselskaber til disse opsparingsmidler. Hr. Lykketoft har allerede sagt, at der jo var mange forskellige muligheder, man måtte prøve for at finde frem til den rette beskatningsform.

Af de muligheder, der foreligger for beskatning på dette område, er formuebeskatningen formentlig den mest tilfældigt virkende og den mest ødelæggende for pensionsopsparingen, og den har de konservatives skateminister valgt. Intet parti har vel bedre end det konservative folkeparti her i folketinget belyst, hvor dårlig en skat formuebeskatning er, og nu foreslår man den indført med et beløb på 4 mia kr. I hvert fald for 1983 har man fået lokket socialdemokraterne med til det. Jeg troede ellers vi i forsommerens løb

[Bernhard Baunsgaard]

var nået til, at socialdemokratiet havde opgivet formuebeskatningen på dette område.

Konservative skatteministre synes i øvrigt at have en ond skæbne, for når den konservative skatteminister har fået gennemført først formueafgiften på pensionskasserne og derefter realrentebeskatningen, så er det vel lykkedes den konservative skatteminister at sætte ny rekord i skattehop i folketingets historie. Han har dermed slået det skattehop, som den forrige konservative skatteminister, hr. Poul Møller, foretog. Man har øjensynlig en meget uheldig skæbne, når man er konservativ skatteminister.

Den tidligere socialdemokratiske skatteminister mente, at det var realistisk at få gennemført en realrentebeskatning i løbet af et par måneder her i folketinget. Det var ikke megen respekt for det arbejde, der ydes i skatteudvalget. Også på dette punkt er det lykkedes den konservative skatteminister at slå sin forgænger, for det, som forgængeren dog ville give folketinget et par måneder til, mener den konservative skatteminister at skatteudvalget kan klare på et par uger. Det lovforslag, vi behandler i dag, blev fremsat den 17. november, og først da kunne skatteudvalget tage fat på arbejdet. Det siger sig selv, at det må være helt tilfældigt, hvad skatteudvalget opfanger af helt urimelige og – formentlig da – utilsigtede ting i et sådant forslag, hvor man skal ind på et helt nyt, hidtil skattefrit område. Det lykkedes folketingets skatteudvalg at pille ud, at det, der må være urimeligt, at ca. 200 kommuner i Danmark, i det store og hele de mindste, skal beskattes gennem regeringens oprindelige forslag, mens de største helt slipper for formueskatten, de bliver pillet ud.

Men der er mange andre ting, som man ikke piller ud. Hvad mener man om dette: den, der har tegnet en pension med udbetaling fra den 1. december i år og har tegnet den i løbet af de sidste 10 år og derved har nydt gavn af den meget høje rente, skal ikke beskattes, han lider ikke under formueskatten. Den, der måske 30 år igennem med i høj grad lavtforrentede obligationer har sparet sammen til en pension, der i hovedparten af tilfældene er det halve af en tjenestemandspension, og som begynder udbetalingen den 1. januar 1983, han rammes med fuld vægt af formueafgiften. Og nu må man endelig ikke tro, at det er noget, der drejer sig om små

beløb, dette, at man kan have tegnet det inden for de sidste år, og som helt kan friholdes. Det er, så vidt man har fået oplyst, en fjerdedel af al friholdt kapital i forsikrings-selskaberne.

Det er den slags sjuskeri, det må være tolt utilfredsstillende for folketinget at skulle gennemføre. Og det skal gennemføres af en skatteminister, der sætter retssikkerheden i højsædet, og som får nedsat et skattelovråd! Jeg behøver vel næsten ikke at spørge, om skatteministeren har konsulteret sit skattelovråd før fremsættelsen af forslaget om en formueafgift. Jeg formoder, at svaret er nej. Men se, i kommissoriet for skattelovrådet siges det udtrykkeligt, at skattelovrådet vel helst skal holdes ude af den aktuelle politiske debat, man vil søge at friholde skattelovrådet for mere politisk prægede overvejelser, men det er sagt, at rådet vil kunne, når ministeren finder særlig anledning dertil, blive anmodet om at afgive udtalelser over lovforslag og udkast dertil. Jeg formoder ikke, at skatteministeren har benyttet sig af den adgang, og jeg formoder slet ikke, at ministeren vil svare på det. Ministeren fortsætter, hvad der også turde være noget af en nydannelser inden for den slags skattelovråd, der dog betales af alle skatteydere og ikke af ministeren – jeg kan minde om, hvad tidligere professor Poul Andersen sagde om dette, nemlig at ingen minister, ingen borgmester har råd til bare at lønne én tjenestemand, det er folkets tjenere, ikke ministerens – med at sige: »Rådets udtalelser vil i disse tilfælde ikke blive offentliggjort.« Vi skal med andre ord, hvis man har spurgt, ikke have den barske sandhed at vide. Må jeg ikke bede ministeren, selv om han vil forholde folketinget, der skal tage ansvaret for at gennemføre beskatningen, resultatet, om at rådspørge sit skattelovråd, når vi skal vedtage den mere permanent virkende realrentebeskatning.

Jeg synes, at det er forkert, når man siger, at det er en permanent lovgivning. Den er jo kun permanent, så længe realrenten er så høj, som den er. Den falder bort i det øjeblik, vi får den realrente, som de sidste 150–200 år har været gældende i Danmark, nemlig et sted mellem 3 og 4 pct. Det er jo ikke rigtigt, at den er permanent. Men jeg må nok give hr. Glistrup ret, når han heroppefra for et øjeblik siden fastslog, at der er stor udsigt til, at realrenten vil stige under denne rege-

[Bernhard Baunsgaard]

ring. Ganske vist falder renten, men får regeringen, sådan som den tidligere skatteminister, hr. Lykketoft, mente heroppefra for et øjeblik siden, held til at stoppe inflationen i Danmark og der sker det mådelige fald i renten, som der er udsigt til, ja, så stiger realrenten, for realrenten er jo forskellen mellem inflationen og den markedsrente, der er. Så kan man naturligvis få gennemført, at dette bliver en permanent beskatning. Derfor ville det være så afgørende, om man kunne spørge de sagkyndige, som vi jo dog som borgere i Danmark alle skal være med til at betale, også selv om vi ikke må få at vide, hvilke gode råd de giver, og vi derfor kan risikere, at ministeren helt ser bort fra, at der dog var nogle, der også kunne have forstand på skat ud over ham selv. Det er jo set før, ikke med den nuværende minister, men med så mange andre ministre.

Jeg sagde, da jeg i mandags aftes absolut over hals og hoved skulle afgive udtalelse til betænkningen, at så vidt jeg kunne skønne, pålagde man forsikringselskaber m.fl. særlige administrative besværligheder. 2 dage efter kunne jeg læse i Børsen, at det er lige netop det, der sker. Man har end ikke konsulteret dem og spurgt: hvad er betingelserne for jer? I hvert fald har man ikke taget hensyn til det, sådan at forsikringselskaber og pensionskasser nu er i den situation, at de må begynde udbetaling, allerede har sendt udbetalinger af sted og senere må modregne for den formueskat, som lægges på her i huj og hast.

Det er rigtigt, at det store underskud tilsiger, at vi gør noget ved det, men der er ingen undskyldning for, der er ingen sagligt holdbar forklaring på, at det skal gøres netop for 1983 i stedet for at begynde i 1984, så at man giver sig tid til at gennearbejde det.

Se, når jeg sagde før, at den tidligere skatteminister på dette punkt godkendte, at regeringen formentlig fik held med sin politik, nemlig til at stoppe inflationen, så skyldtes det de udtalelser, som den tidligere skatteminister kom med om kursen på indeksobligationer. De har jo $2\frac{1}{2}$ pct. i realrente, men det, man har friholdt, er $3\frac{1}{2}$ pct. Hvis man derfor skal anlægge en realistisk kurs, så må det forudsætte, at kursen bliver et sted mellem 75 og 80. Jeg vil stærkt advare imod at tro, at man kan komme væsentlig højere op, medmindre naturligvis regeringen får meget held

med sin politik. Bliver inflationen meget lille, nogle få procent, så får hr. Lykketoft ret, og da han var tilfreds med kursen, ja, så må det vel være ud fra dette.

Jeg kan se, at jeg skal skynde mig at blive færdig. Jeg har kun to bemærkninger. Jeg håber, at jeg kan få lov at tage dem med. Den ene bemærkning er til hr. Lykketoft, der nu har indgået forlig med regeringen, hvori det siges, at det ikke er sikkert, til trods for at man får $\frac{3}{4}$ år til det her i folketinget, at det er muligt at gennemføre en realrentebeskatning for 1984. Det er den samme hr. Lykketoft, der mente, at det kunne gøres på 1 eller 2 måneder, hvis bare det var ham, der sad i stolen. Om løftet om aldrig at beskatte de forsikringer, der er indgået før 1984, kan jeg vel nøjes med at citere Børsens leder fra forleden dag:

»Politiske løsninger er billige i denne tid«.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg må måske oplyse, at der på talerpodiet er anbragt en lampe. Den lyser rødt, når de 10 minutter er gået, og det ville man kunne se, hvis man ikke havde dækket den til.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Selv om jeg også gjorde det under førstebehandlingen, så bliver jeg nødt til én gang til for historieskrivningens skyld – jeg ved, at historieskrivning betyder meget for hr. Bernhard Baunsgaard og interesserer ham meget – at slå fast, at socialdemokratiet aldrig har foretrukket en formueafgift fremfor en realrentebeskatning.

Det, der er af kerne i den sag, er, at på et tidspunkt, hvor vi sad med det radikale venstre og drøftede alle mulige, tænkelige politiske løsninger, hvor vi kunne finde en fælles platform, nævnte jeg som en mulighed, at man som en 1-årig overgangsløsning kunne lave en formueafgift, fordi det var hurtigere at stille det apparat op, end det var at stille en realrentebeskatning op. Det syntes det radikale venstre ikke var nogen god idé. Nu kommer regeringen med forslaget. Det er klart, at så afviser vi det ikke umiddelbart, hvis vi til gengæld kan få en aftale. Det var det, vi sagde under første behandling. Det er det, vi har fået.

[Lykketoft]

Jeg er nødt til at sige til hr. Bernhard Baunsgaard, at jeg sagde ikke noget om, hvordan jeg troede inflationen eller renten ville udvikle sig. Jeg sagde bare, at hvis vi får realrenten ned, så falder den beskatning væk. Og man må sandelig håbe, vi får realrenten ned. Hvad der faktisk vil ske med denne regerings politik, tør jeg ikke være alt for optimistisk om, men hvis ikke det lykkes at få realrenten ned og få den kraftigt ned inden for kort tid, så vil de beskæftigelsesfjendtlige virkninger af regeringens øvrige økonomiske politik slå igennem med en frygtelig styrke. Derfor må vi have en fælles forhåbning om, at renten – og ikke alene renten, men også realrenten – kommer meget langt ned.

Jeg er af den bestemte opfattelse, at vi godt kan nå at gennemføre en realrentebeskatning, der får virkning med opkrævning i 1984. Skatteministeren har haft en anden opfattelse, og vi er i aftalen blevet enige om at hensyde det til en teknisk afgørelse. Det, der er vigtigt, er, at det nye system er vedtaget, inden dette folketing tager hjem på sommerferie, at linjerne er klare. Så er det ikke særlig afgørende, om formueafgiften – hvis man tager de aktiver, som vi ønsker ud, ud af grundlaget – kører i 1 eller 2 år. Det har vi også fået en aftale om.

Jeg skal til allersidst sige to ting til hr. Bernhard Baunsgaard, og det skal gå meget hurtigt, kan jeg se på lampen. Det administrative besvær, som lobbyisterne i denne sag vil påstå der er ved enhver løsning, giver jeg ikke ret meget for. Jeg synes, at en af de vigtigste ting, man kan sige om den aftale, der er indgået, er, at der er skabt ro i forhold til sparerne, og at der er skabt et meget lille spillerum for alle de interessegrupper, der har prøvet at sabotere enhver fornuftig politisk løsning på dette område. De er nu sat skakmat, og det hilser jeg med stor tilfredshed. Jeg giver ikke meget for de administrative indvendinger.

Jeg vil sige til hr. Bernhard Baunsgaards oplysning, at en indeksobligation for det støttede byggeri, der holder kurs 90, afkaster en effektiv realrente på 3,56 pct.

(Kort bemærkning).

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Jeg synes, at hr. Bernhard Baunsgaard skulle lade være med at blive så sur, fordi

der er nogle i dette folketing, der tillader sig at lave et forlig uden om det radikale venstre. I foråret havde hr. Bernhard Baunsgaard mulighed for at være med i et forlig om det her, men på det tidspunkt behagede det ikke hr. Bernhard Baunsgaard at gå ind i noget forlig. Så kan man altid komme bagefter og være sur over, at man ikke nåede det. (*Munterhed*).

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Hr. Lykketoft havde det forsvar for den ordning, han nu har entret i, at den skabte ro for sparerne. Ja – dødens ro.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Hr. Bernhard Baunsgaard har ordet for en kort bemærkning. Jeg må måske tilføje, at det ikke er normalt at give sin mening til kende højtlydt.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Til oplysning i anledning af den bemærkning, der faldt fra fru Marianne Bentsen-Pedersen, må jeg sige, at jeg er skam ikke sur. Men jeg synes, at vi herinde sidder med en forpligtelse over for de mennesker, der har valgt os, og det er den, jeg tager meget tungt. Det er også derfor, jeg ikke kan godkende en udtalelse som den, hr. Lykketoft kom med om, at vi prøvede alle mulige politiske løsninger. Ja men det er ikke det, vi er sat herind for. Vi er herinde for at finde de rigtigst mulige saglige løsninger på problemerne. Hvis hr. Lykketoft ikke giver en døjt for de administrative besværligheder, så giver jeg ikke en døjt for noget, der bare er politiske løsninger. Nej, vi skal finde frem til den rigtige beskatningsform, hvis vi kan, og i hvert fald den rigtigst mulige.

Det glæder mig, at hr. Lykketoft, nu da hr. Lykketoft ikke sidder i skatteministerstolen mere, er så påvirket af den saglige indvending, at det er besværligt at beskatte disse hidtil skattefrie områder, at han dog havde skrevet under på, at det er tænkeligt, at det ikke kan nås i løbet af $\frac{3}{4}$ år. Hvad var det, hr. Lykketoft bød folketinget før? At det skulle ordnes i løbet af et par måneder. Der er ikke megen sammenhæng i det, men det er

[Bernhard Baunsgaard]

vist også en af de kolbøtter, som socialdemokratiet excellerer i, efter at partiet er kommet i opposition.

Arne Bjerregaard (KrF):

Hvis hr. Bernhard Baunsgaard er sur i anledning af dette forslag og dette forlig, så kan jeg sige, at jeg er lige det modsatte. Kristeligt folkeparti er glad for, at der nu endelig er blevet et bredt forlig om dette spørgsmål i folketinget. Kristeligt folkeparti hilser det med tilfredshed, fordi vi i den tidligere regerings tid såvel som i denne regerings tid har påpeget nødvendigheden af at begrænse pensionsformuernes vækst.

Kristeligt folkeparti har ikke ønsket denne beskatning for at straffe pensionisterne, som flere partier før i tiden har påstået, og som de mange hundrede breve, jeg igennem tiden har fået, særdeles kraftigt har antydet. Kristeligt folkeparti i almindelighed og jeg i særdeleshed har altid ønsket dette for at tilvejebringe den nødvendige balance mellem lønudviklingen og pensionsudviklingen for derved om muligt at undgå den inflation, som den stærke stigning i pensionerne med tiden ville frembringe, og som vi vidste den ville frembringe. Den ville med tiden være særdeles ødelæggende for enhver pensionsopsparring og for samfundets økonomi i al almindelighed.

Men vel, jeg har jo flere gange både herinde og uden for dette hus i tale og skrift snakket for dette, så jeg skal nøjes med i øvrigt at henvise til, hvad jeg sagde ved første behandling af dette lovforslag. Det er tilsyneladende gået, som jeg sagde. Man skulle have dette forlig, som vi nu har fået.

Kristeligt folkeparti håber selvfølgelig, at dette forlig med socialdemokratiet er et tegn på en mere konstruktiv oppositionspolitik fra socialdemokratiets side. Kristeligt folkeparti finder det nemlig uheldigt, at man på væsentlige økonomiske områder søger at spille ping-pong udelukkende for at tjene partiinteresser. Det kan man gøre i småtingsafdelingen, men på væsentlige økonomiske områder kan det ikke hjælpe, at man vil spille ping-pong, som det bl.a. er blevet gjort i denne sag. Vi håber, at socialdemokratiet vil lade historien bl.a. på dette område tjene til advarsel for en destruktiv oppositionspolitik. Hvis man vil lade dette tjene til advarsel,

kanne det love godt for et fremtidigt samarbejde på væsentlige økonomiske områder.

Selv om aftalepapiret, som det er sagt, er næsten uforståeligt – det giver jeg såmænd hr. Glistrup ret i; det er uforståeligt for de uindviede – så støtter vi gerne aftalen og de ændringsforslag, som aftalen medfører til nærværende lovforslag.

Selvfølgelig havde vi gerne set, at det, der nu sker, var sket for et par år siden. Det ville have ændret en hel del i den økonomiske udvikling, men trods alt er det bedre nu end aldrig.

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Foighel):

Det er ikke første gang i den nyere tids politiske historie, at en mindretalsregering har været nødsaget til at acceptere krav fra en opposition, på trods af at disse krav ikke var regeringens livret.

Det er også sket på skatteområdet.

Jeg kan bare minde om, dengang da reglerne om investeringsfradrag blev indført mod den socialdemokratiske vilje. Da var det også noget, der blev markeret.

Imidlertid fik vi disse investeringsfradrag, og det har efterhånden vist sig, at det ikke bare var noget, som alle kunne leve med, med det var også frugtbart for samfundet. Jeg er overbevist om, at sådan vil det også være med det forlig, der er indgået om denne sag.

Selv om man må indgå forlig om noget, som ikke er éns livret, så betyder det ikke, at man ændrer holdning til tingene, men det betyder, at man bøjer af. Parterne har bøjet af over mod hinanden, bl.a. har man bøjet sig fra socialdemokratiets side på det punkt, at realrentebeskatningen udelukkende skulle finde sted for så vidt angår nyplaceringer og genplaceringer. Der var andre punkter, hvor vi har måttet bøje af ved simpelt hen at acceptere en realrente som en permanent, fremtidig løsning.

Nu hvor et forlig er indgået, er det uinteressant at snakke om, hvad man er uenige om, men der er dog nogle meget væsentlige punkter, vi er enige om, som er blevet nævnt her i dag, og som fortjener at fremhæves.

Vi er enige om, at der skal skabes ro og tryghed om pensionsbeskatningen. Det er der overhovedet ikke nogen som helst tvivl om,

[Ministeren for skatter og afgifter]

det er endda markeret meget bestemt i den aftale, vi har indgået, og vi er sikre på, at offentligheden og pensionisterne vil læse den på en mindre firkantet måde, end den er blevet læst af nogle her i aften.

Vi er enige om, at vi skal skabe en tilskyndelse til, at der sker aktive investeringer både i boligsektoren og i erhvervslivet.

For så vidt angår erhvervslivet, sker der en tilskyndelse til investeringer i aktier. I den forbindelse vil jeg meget gerne have lov at fremhæve, at der findes andet erhvervsliv i dette land end det erhvervsliv, der er baseret på aktier og er i aktieselskabsformen, og en tilskyndelse til støtte af erhvervslivet burde også kunne indarbejdes, for så vidt angår det andet erhvervsliv. Det kan det ikke af tekniske grunde. Det er vigtigt, synes jeg, at fremhæve i den forbindelse, at regeringen er sig bevidst, at der er andre områder, der trænger til at få støtte til investering. Det fremgår af regeringens investeringsprogram, og der kan muligvis også findes andre måder i fremtiden.

Den tredje ting, som vi er helt enige om, er, at det lovforslag, der nu skal udarbejdes – til vedtagelse, inden tinget tager på sommerferie – indeholder nogle tekniske problemer af kolossal sværhed. Det er tekniske problemer – det er vi også enige om, hr. Bernhard Baunsgaard – som skal løses i samarbejde med forsikringsselskaber, pensionskasser, banker og andre, der måtte være interesserede i at samarbejde med regeringen om at få et praktisk forslag.

Vi er endelig enige om, hvis der skulle opstå problemer, så at snakke om dem og løse dem i fordragelighed ud fra den samme saglige målsætning, som har præget dannelsen af dette forlig.

Man kritiserer forliget. Det er først og fremmest hr. Bernhard Baunsgaard, der – ud fra en indstilling, som fru Marianne Bentsen-Pedersen meget klart formulerede, hvad enhver måtte tænke om i salen – mente, at det var et meget dårligt forlig.

Jeg har lært en ny ting af hr. Bernhard Baunsgaard i dag. Jeg vil gerne have lov at sige, at jeg lærer faktisk noget nyt hver gang, men i dag var det opsigtsvækkende, for jeg forstod på hr. Bernhard Baunsgaard, at alle politiske partier laver kolbøtter – undtagen det radikale venstre. Det var en ny oplysning for mig. Det radikale venstre har for mig al-

tid stået som forligspartiet, som formidleren, som ikke var principrytter, men som hele tiden sagde: det er ikke et spørgsmål om, hvem vi forliges med, men hvad vi forliges om. Hele tiden sørgede man for at være mægleren. Jeg forstår, at man kan godt lave forlig uden kolbøtter, men når vi andre laver forlig, så laver vi kolbøtter.

Hvad er der egentlig sket her? Der er hverken grund til at tage begravelsesstemmen på eller til som hr. Glistrup at tale om dødens musik – ja, det var ikke engang dødens musik; det var dødens dystre tone, der kom frem her. Det, der simpelt hen sker, er, at de investeringer, der bliver foretaget for fremtiden, bliver foretaget i nogle papirer, der giver en lavere rente end markedsrenten. Ja men det kan da ikke være sådan en revolution for pensionskasser og forsikringsselskaber og andre opsparere, at der pludselig ikke er en rente, der hedder 20 pct., men den hedder måske kun 13½ pct., den hedder måske kun 14 pct. eller noget andet. Det er det, der sker. Det er ganske vist noget, der sker gennem de foranstaltninger, man laver i lovgivningen, men det er til syvendé og sidst kun det, der sker. Det synes jeg altså ikke er så alvorligt.

Hr. Bernhard Baunsgaard har beskæftiget sig meget med den skæbne, en konservativ skatteminister kan få, har haft og i al fremtid kan forvente at få. Jeg må tilstå, at det gjorde mig ikke så særlig godt, men jeg sad og spekulerede på: hvad har det egentlig med det lovforslag at gøre, vi snakker om? Jeg er glad for den interesse, der vises min personlige skæbne, men har det noget med lovforslaget at gøre? Bliver det bedre eller dårligere af, hvordan hr. Poul Møller har haft det og følt det – en personlighed, som jeg omfatter med den allerstørste respekt? Hvis det virkelig betød noget, hvorledes min skæbne blev, og hvordan jeg følte, så vil jeg indrømme, at jeg måske ville have følt mig bedre tilpas, hvis hr. Bernhard Baunsgaard havde været deltager i dette forlig, for så ville det ligesom igen have genoplivet den flugt og den storhed og de visioner, som var det radikale partis for adskillige år siden.

Man taler om, at der er en uretfærdighed, fordi vi laver et snit et sted. Vi laver et snit mellem pensioner, der er i gang, og pensioner, der ikke er i gang. Jeg synes, det er rigtigt, at vi i vores formuebeskatningslov ikke rører de pensioner, der er i gang, simpelt hen

[Ministeren for skatter og afgifter]

fordi de folk, der er kommet i pensionsalderen, ikke har ret mange andre muligheder for at klare deres indtægter, hvis de pludselig får mindre, end de er vant til. Den situation er folk, der ikke har fået deres pension, ikke i – bortset fra den gruppe, som altid vil blive ramt, hvis der er et snit. Det er ligegyldigt, hvor man laver et snit, så vil der altid være en gruppe, der bliver uretfærdigt behandlet. Det er følgen af, at man ikke laver millimeterretfærdighed – noget, som hr. Bernhard Baunsgaard jo har talt meget, meget kraftigt imod.

Men at kalde det her for sjuskeri, det synes jeg var et stærkt udtryk, som forstærkes af, at det kommer fra den, som var med til at lave en lov om formuebeskatning i løbet af no time, hvortil der foreløbig har været 4 eller 5 ændringer, fordi man ikke engang kunne overskue de såkaldte utilsigtede virkninger.

Vi ved, at denne lovgivning har, hvad man her i politisk sprog kalder for utilsigtede virkninger. Det ved vi. Men det trøster os, at loven er kortvarig. Det er for den enkelte små beløb, og når man regner skatten med, er det ikke noget, der bringer nogen fra hus og hjem, og det er ikke noget, der vil ødelægge folks tilværelse.

Hr. Bernhard Baunsgaard talte om skattelovrådet, som jo ikke er på dagsordenen i dag. Hr. Bernhard Baunsgaard mente ikke, jeg ville svare på, hvorvidt den sag har været forelagt for skattelovrådet. Jo, det vil jeg gerne svare på. Den har ikke været forelagt for skattelovrådet, den skal ikke forelægges for skattelovrådet, og den bør ikke forelægges for skattelovrådet. Det er ting, som vi har drøftet, da vi diskuterede spørgsmålet om skattelovrådet, og der er vel ikke grund til at sige mere om det. Jeg er parat til at tage en debat om skattelovrådet, men jeg synes ikke, den debat hører hjemme her i aften.

Jeg har måttet konstatere, at der har været flertal for de stillede ændringsforslag, og det takker jeg for. Der forstås et stort arbejde, men vi vender tilbage til selve spørgsmålet om den permanente renteskat, når vi her i april-maj måned skal drøfte det i folkettinget. Foreløbig takker jeg for tilslutningen til hovedforslaget.

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Jeg havde håbet, at ministeren i denne runde var kommet ind på problemet om kontrollen med, hvordan loven kommer til at fungere. Jeg synes, det kan være svært at se, om man nu også får de rigtige oplysninger ind fra forsikringsselskaberne. Når vi ved, at man sidste år havde 23 forsikringsselskaber, der blev forhøjet med i alt 38 mill. kr., synes jeg, det kunne være rimeligt at fortælle noget om, hvordan der skal lignedes, om hvert enkelt selskab bliver lignet på formueopgørelsen.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Skatteministeren, hr. Isi Foighel, beskæftigede sig meget med kolbøtter og mente, det skulle være sådan en god fremgangsmåde. Efter min opfattelse er der forskel mellem at bøje sig mod hinanden og at lave kolbøtter. Det, man laver fra konservativ side, når man her det ene år efter det andet står og tordner mod en formueafgift og så indfører en formueafgift, der, såfremt den kommer til at gælde i 2 år, formentlig bliver af størrelsesordenen 10 mia kr., det turde dog være en kolbøtte og ikke bare at bøje sig mod hinanden.

Jeg ved ikke, om man kan rose en minister, der i den grad har mistet proportionsansen, at han ikke mere kan skelne mellem det at bøje sig mod hinanden og det at skifte totalt om. Jeg er lige ved at sige, at der er blevet plads til, ikke at forandre sig 180 eller 360 grader, men snarere at snurre et par gange rundt om sig selv og så ende modsat af det, han og hans parti hidtil har stået for. Det er det, jeg synes er det beklagelige i denne sag.

Det er jo ikke nødvendigt. Man må ikke, som skatteministeren tidligere har gjort det heroppefra, gå og tro, at disse formueskatter kan erstatte almindelige indkomstskatte. Det kan de ikke. De kan i fremtiden have betydning i et vist omfang for et fordelingsproblem. Kun en permanent lovgivning kan løse problemet, hvis vi har en permanent overrente eller en permanent høj realrente.

Ministeren er øjensynlig også på dette område ved at foretage en ny kolbøtte. Dette lovforslag har ikke været forelagt skattelovrådet. Nej, det havde jeg nok på fornemmelser. Med den udformning, den meget vilkårligt virkende formueafgift har, kan man næsten sige sig selv, at den ikke kan have været forelagt folk, der har forstand på skat og

[Berhard Baunsgaard]

dens virkninger. Det er jo forudset, at man kan gøre det, og hvis man ikke skulle bruge et skattelovråd, når man går ind på helt nye områder, hvor i alverden skal man så bruge det? Det er oven i købet forudset i den grad, at ministeren efter kommissoriet kan holde svaret helt for sig selv, ikke engang behøver at vise sine forligspartnere, hvad der er kommet ud af det.

Jeg spurgte derudover, om man dog ikke ville forelægge det nye forslag for skattelovrådet, så man kunne få nogle gode råd om, hvordan man i hvert fald ikke skal gøre.

Jeg synes virkelig, det er en sørgelig skæbne, konservative skatteministre har haft. Deres parti taler før og efter, at de har haft dette ministerium, for, at man skal nedsætte skatterne, og så lykkes det for de konservative skatteministre at gennemføre de største beskatningshop i folketingets historie.

Jeg er helt enig med ministeren, når han siger, at det, vi skal tilstræbe, og det, vi kan nå, naturligvis ikke er millimeterretfærdighed i en skattelovgivning, for så bliver den alt for detaljeret og alt for vanskelig at forstå, men jeg synes bare, der skulle være en vis tilbageholdenhed med de tilfældige virkninger og de utilsigtede virkninger.

Jeg må minde skatteministeren, der ikke dengang kom i tinget, om, at da vi i 1979 vedtog den formueafgift, som ministeren henviste til, da sagde jeg, at så vidt jeg kunne skønne, måtte der være utilsigtede virkninger, og jeg forbeholdt mig retten til, selv om vi stemte for den, at forlange ændringer gennemført. Dengang regnede jeg med, at i forbindelse med en formueafgift kunne jeg altid trække på konservative stemmer her i folketinget. Det lykkedes at få gennemført ændringer. Sagen er jo den, at i 1979 var der 140.000 formueskatteydere, i 1983 er der 28.000. Dengang var provenuet mellem 700 og 800 mill. kr., her i 1983 er det lidt over 600 mill. kr. – før skatteministeren får gennemført de ekstra 4 mia kr. Man skal skam ikke tro, at jeg gik ind med lukkede øjne i det forlig. Jeg sagde det her fra denne talerstol, og jeg har taget konsekvensen af det. Nu ved jeg ikke, om jeg kan få den konservative skatteminister til at gennemføre det, der ikke lykkedes for den socialdemokratiske skatteminister, nemlig at holde det løfte, der blev givet i folketinget om, at man også skulle ordne forholdene for hovedaktionærerne.

Jeg vil meget gerne have det løfte af skatteministeren, at han dog spurgte – når det nu kan gøres så diskret, at ikke en af os behøver at få det at vide – det skattelovråd, som jeg går ud fra han har nedsat med stor omhu og kan få gode råd af.

Måtte jeg spørge om en ting til. Der beder jeg om, at de konservative ikke også har slået en kolbøtte. De konservative har hidtil her i folketinget givet udtryk for, at de var betænkelige ved, at bestemmelsesretten over dansk erhvervsliv blev samlet i de store fonde, ATP-fonden og Lønmodtagernes Dyrtidsfond. Fastholdes denne linje fra konservativ side, eller skal vi vente, at man for at fremme det, som ministeren kaldte aktiv investering, giver slip på det også? For man skal ikke bilde nogen ind, at disse store fonde med den mulighed for indflydelse, det vil give, skulle afstå fra at gribe ind i dansk erhvervslivs virkemåde. Må jeg spørge: har de konservative også her slået kolbøtte, eller holder de fast?

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg betragter benævnelsen af ministeren ved navn som en fortalelse.

Glistrup (FP):

Hr. Bernhard Baunsgaards surhed over at have mistet sine gamle venner bliver måske ikke mindre, når jeg nu melder mig som hans nye ven. Men hr. Bernhard Baunsgaard har faktisk ret, når han siger, at dette bør skattelovrådet behandle. Vi går over til et fuldstændig nyt princip i dansk indkomstbeskatning, nemlig til en såkaldt realbeskatning, som kan finde anvendelse inden for mange felter, hvor man altså trækker den skiftende inflation fra. Det er jo det, der adskiller det her fra det, vi har haft i kapitalvindingsskatteoven og lignende bestemmelser, hvor man på forhånd havde fastsat bestemte procenter. Nu går vi over til en virkelig realbeskatning – på et milliardfelt her i første omgang – som højst sandsynligt vil gå ind i skattediskussionen fremover. Skal vi have realbeskatning på et væld af andre områder?

Når vi har fået anbragt disse eksperter i dette skattelovråd, så må det eneste rigtige være – når der endda er den gode tid, der er fra nu af, og til vi skal til at behandle det her

[Glistrup]

i folketinget, efter forligsteksten engang mellem påske og pinse – at man kan få en udtalelse og selvfølgelig en offentligt tilgængelig udtalelse så snart som muligt fra skattelovrådet om hele dette realindkomstbeskatningsprincip. Der kan ligge noget godt og nyt i det, eller der kan måske ikke ligge noget godt og nyt i det, men det er vigtigt, at vi får det belyst nu og ikke om 5 eller 6 eller 7 år, hvor vi eventuelt er kommet ind i en blindgyde. Dertil kommer, at forligsteksten går ud på, at man opererer med en beskatningsprocent på 100, som vi aldrig har oplevet før. Det, som realrenten overstiger 3½ pct., skal beskattes med 100 pct. Man går ind på en fuldstændig ny sondring inden for det meget omdiskuterede område med kursavancebeskatningen, hvor man nu foreløbig har fået disse indeksobligationer – der, bevares, endnu ikke spiller den helt store rolle – ind ved at sige, at indekstillelæge skal ligestilles med kursavancer, men nu skal det altså også i relation til pensionsbeskatningen være således, at grundrenten, i øjeblikket 2½ pct., på de fleste indeksobligationer skal betragtes som værende noget, der kan ligestilles med en skattefri kapitalvinding. Der er mange principielle skatteretlige emner, som skal ind her. Det hjælper ikke noget, når ministeren siger, at han nedsætter et teknisk udvalg af aktuarer og andre mennesker, der taler mørkemandstale. Vi må virkelig have dette belyst fra skattejuristens side også. Ministeren vil, så vidt jeg kan se, forsømme meget, hvis han ikke benytter lejligheden til at sørge for, at vi har en udtalelse fra skattelovrådet som et grundlagene, når vi til marts-april skal til at diskutere det her igennem.

Hr. Bernhard Baunsgaard havde skam også ret – næsten – i et andet synspunkt, han fremførte. Det er vist aldrig sket før, at han havde ret på to punkter i et af de utallige indlæg, jeg har hørt fra ham i de 8 år, jeg har været i folketinget. Han fremhævede, at man må gøre sig klart, at denne skat ikke kan sammenlignes med en indkomstskat. Det kan den heller ikke, for så vidt angår 1983. De 4 mia kr., der går i kassen, har ikke den samme forbrugsbegrænsende effekt, eller hvordan man skal sige det, som en indkomstskat ville have. Men når vi kigger lidt længere frem end de radikales dødsår 1983 og kigger på 1984 eller 1985 og de andre fremskridtsår ude i evigheden, så vil den få en

virkning. I 1983 vil der bare ske det, at pensionskasserne som sædvanlig indbetaler 4 mia kr. til statskassen, men denne gang får de ikke nogen obligationer eller nogen værdipapirer til gengæld, men en kvittering for en skat. Men den reelle virkning kommer ved, at renteudgifterne, som skal opkræves via skattevejen, bliver mindre – 800 mill. kr., eller hvor meget de nu bliver mindre – i de kommende år. Tilbagebetalingsbeløbet til sin tid bliver også mindre. Dermed har det altså den samme effekt i retning af at reducere behovet for andre indkomstskatter.

Når så endelig hr. Bernhard Baunsgaard – og det var i et tidligere indlæg – sagde, at det var da helt forfærdeligt med denne hr. Lyketoft, som ikke ville gå ind på de saglige løsninger, men bare ville finde de politiske løsninger, så ved jeg nu ikke, hvor stærk argumentation dér er. Jeg kan minde om, at i indeværende kalenderår var hr. Bernhard Baunsgaard primus motor i at gennemføre loven om ægtefællesbeskatning, og så begynder han i samme år at tale her fra denne talerstol om, at man går ind for de saglige synspunkter. Den kan vi ikke klare, selv om det er sent på aftenen.

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Fohgel):

Jeg takker for alle råd, der er givet her med hensyn til det videre arbejde med loven om realrenteskatten. Det, der bringer mig på talerstolen, er, at jeg gerne vil berigtige en enkelt bemærkning, der blev sagt af fru Marianne Bentsen-Pedersen, nemlig at der var 23 forsikringsselskaber, hvis selvangivelser havde givet anledning til problemer. Tallet er 23 selskaber over 10 år, og det er noget andet. Jeg vil bare gerne nævne dette af hensyn til referatet.

Det er klart, at de selvangivelser, som forsikringsselskaberne skal indsende i forbindelse med formueafgiften, bliver lignet på sædvanlig måde, og skattekontrollovens bestemmelser gælder naturligvis også for den pågældende lov.

For så vidt angår nogle af hr. Bernhard Baunsgaards bemærkninger, vil jeg sige, at der var noget, der glædede mig, nemlig den holdning, hr. Bernhard Baunsgaard har til formueskatten. Jeg er meget glad for den. Jeg vil da gerne herfra give tilsagn om at medvir-

[Ministeren for skatter og afgifter]

ke sammen med hr. Bernhard Baunsgaard for at lempe eller eventuelt komme af med den almindelige formueskat.

(Kort bemærkning).

Marianne Bentsen-Pedersen (SF):

Det er fuldstændig rigtigt, at det var over 10 år; det beklager jeg. Men jeg vil godt spørge en gang til så, fordi jeg mener ikke, at det er tilstrækkeligt, at forsikringsselskaberne bliver lignet, som de plejer. Jeg mener, at ministeren tidligere har givet udtryk for, at hvert forsikringsselskab skal lignedes denne gang, i hvert fald på formueopgørelsen.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Hvad skal jeg dog ikke tvinges til at bære i aften. Jeg skulle være sur – hvorfor skulle jeg dog være sur? Jeg er lettet over, at jeg ikke skal tage noget medansvar for dette forlig, men jeg vil også tilføje, at jeg beklager dybt, at et flertal gennemfører det, for de mennesker, det går ud over. Det er baggrunden for de bemærkninger, jeg kom med før.

Nu skal jeg udnævnes til primus motor i loven om ægtefællers ligestilling. Jeg ved godt, at jeg synes, at det var administrativt besværligt, men jeg kan da ikke tro, at den tidligere skatteminister ikke vil være bedrøvet over, at jeg nu skulle udnævnes til at være fader til den lov om ægtefællers ligestilling.

Når jeg har sagt det, vil jeg også gerne føje til, om det så ikke var på tide, at man gennemførte loven om ligestilling af kvinder, også af de gifte kvinder. Det kunne kun gøres på en besværlig måde. Administrativt er den tosset, men det skulle gøres; vi kunne ikke blive ved at vente.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg må måske minde om, at det er forslag til lov om midlertidig formueafgift, der behandles i øjeblikket.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jeg vil kun sige til hr. Bernhard Baunsgaard, at ligesom de forligspartier, der er tale om i denne sag, selvfølgelig vil bære ansvar og ære i fællesskab, synes jeg, at vi, der lave-

de ægtefællebeskatningen, skulle gøre det samme.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

At bære æren for denne lovgivning bliver nu ingen tung byrde, så mange som I er om at bære den.

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Foighel):

Jeg vil kun sige, at den fortolkning, fru Marianne Bentsen-Pedersen gav med hensyn til ligningen af hvert enkelt forsikringsselskab, er den rigtige. Jeg udtrykte mig ikke tilstrækkelig klart før. Hver selvangivelse vil blive lignet.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg minder ministeren for skatter og afgifter om, at jeg ikke fik noget svar på, om de konservative planlægger at opgive den binding, der i øjeblikket er om, hvor stor en del der må ejes af aktier af forsikringsselskaber og pensionskasser.

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Foighel):

I henhold til den arbejdsfordeling, vi har i regeringen, hører det spørgsmål ind under industriministeren.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Da industriministeren er til stede, vil jeg gerne spørge, om industriministeren, som jo også er konservativ minister, planlægger at opgive den binding, der i øjeblikket gælder for aktiebesiddelse for disse pensionskasser og forsikringsselskaber.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Der synes ikke at være flere, som ønsker ordet. Hr. Bernhard Baunsgaard for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Intet svar i denne sag er jo også et svar. Er det meningen fra konservativ side, at man

[Bernhard Baunsgaard]

nu opgiver den barriere, så dansk erhvervsliv for fremtiden skal styres af disse pensionskasser? Hvis det ikke er meningen, skulle man tage at svare her.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 2-5, § 2, således ændret, ændringsforslag nr. 6-9, § 3, således ændret, ændringsforslag nr. 10 og 11, § 4 således ændret, § 5, ændringsforslag nr. 12 om en ny affattelse af § 6, § 6 i den nye affattelse, ændringsforslag nr. 13, § 7, således ændret, ændringsforslag nr. 14 og 15, § 8, således ændret, ændringsforslag nr. 16 og 17, § 9, således ændret, § 10, ændringsforslag nr. 18-21, § 11, således ændret, ændringsforslag nr. 22 og 23, § 12, således ændret, ændringsforslag nr. 24, § 13, således ændret, og §§ 14-18 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Knud Østergaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Første næstformand (Knud Østergaard):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Fra medlem af folketinget *Ellemann-Jensen*, der har orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 19. december atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Enggaards*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Fra medlem af folketinget *Rahbæk Møller*, der har orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 22. december atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Lissy Holtegaard Christensens*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Fra medlem af folketinget *Aase Olesen*, der har orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv, har jeg modtaget meddelelse om, at hun fra og med den 23. december 1982 atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Anna-Lise Frølichs*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Boligudvalget har afgivet tillægsbetænkning over:

Forslag til lov om ændring af lov om individuel boligstøtte. (Lovforslag nr. L 56).
Eksemplarer er omdelt.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 16. december 1982, kl. 9.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 22.41